

OPETUSSUUNNITELMA

STEINERPEDAGOGISEN VARHAISKASVATUKSEN JA ESIOPETUKSEN OPETTAJAN KOULUTUS 240 OP

Opetushallituksen 9.7.2019 hyväksymä

STEINERPEDAGOGISEN VARHAISKASVATUKSEN JA ESIOPETUKSEN OPETTAJAN KOULUTUS 240 OP

Steinerpedagogisen varhaiskasvattajan ja esiopettajan koulutus järjestetään Snellman-korkeakoulun steinerpedagogisen opintosuunnan varhaiskasvattajaopinnoissa.

Opinnot varhaiskasvattajaopinnoissa johtavat Varhaiskasvatuslain mukaisesti (540/2018, 26§) varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen opettajan kelpoisuuteen steinerpedagogisessa päiväkodissa. Varhaiskasvattajaopinnoilla saa myös kelpoisuuden toimia steinerpedagogisen päiväkodin johtajana vuoteen 2030 asti, jolloin päiväkodin johtajalla tulee olla kasvatustieteen maisterin opinnot suoritettuna varhaiskasvattajaopintojen lisäksi. (Varhaiskasvatuslaki 540/2018, 31§, 75§)

Opinnoista Snellman-korkeakoulussa

Snellman-korkeakoulun tieteellisenä perustana on fenomenologinen lähestymistapa, joka pyrkii ottamaan huomioon kokonaisvaltaisen käsityksen ihmisestä paitsi fyysisenä ja psyykkisenä myös henkisenä olentona. Korkeakoulussa pyritään yhdistämään tiedolliset (tieteellis-filosofiset), taiteelliset ja sosiaalis-käytännölliset opinnot tasapainoiseksi kokonaisuudeksi. Tarkoitus on antaa opiskelijoille virikkeitä itsensä ja työnsä jatkuvaan kehittämiseen. Opetuksessa painotetaan opiskelijoiden itsenäisen ajattelun merkitystä ja käytetään omaan pohdintaan ja tutkimiseen kannustavia menetelmiä.

Varhaiskasvattajakoulutuksen tavoitteet

Steinerpedagogisen varhaiskasvattajakoulutuksen tavoite on opiskelijan kokonaisvaltainen sivistyminen ja kouluttautuminen varhaiskasvattajan tehtävään sekä erikoistuminen alle kouluikäisen lapsen kasvatukseen, opetukseen ja hoitoon steinerpedagogiikan pohjalta. Opinnot tähtäävät kasvattajan tehtävässä tarvittavien tietojen, taitojen ja kykyjen kehittämiseen ja antavat valmiuden itsensä ja ammattitaitonsa jatkuvalle kehittämiselle.

Koulutus muodostuu tiedollisista, taiteellisista ja käytännöllisistä opinnoista. Teorian, taiteellisen harjoittelun ja käytännön vuorovaikutus jatkuu koko koulutuksen ajan oppimisprosessia tukien ja syventäen.

Tiedolliset opinnot

Tiedollisten opintojen tavoitteena on, että opiskelija

- perehtyy kasvat- ja koulutusjärjestelmän filosofisiin, historiallisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin perusteisiin sekä lapsuuteen ilmiönä
- perehtyy ihmisen kehitysvaiheisiin ja ymmärtää lapsuuden ainutkertaisuuden merkityksen kehityksen ja oppimisen näkökulmasta; steinerpedagogiikka perustuu ihmiskäsityksen ja inhimillisen kasvun jatkuvaan tutkimiseen ja pyrkii tutkimuksen pohjalta vastaamaan eri kehitysvaiheiden tarpeisiin
- omaksuu tutkivan lähestymistavan ja tieteellisen ajattelun periaatteen ja hankkii valmiudet oman alan kehityksen seuraamiseen
- perehtyy yksityiskohtaisesti varhaiskehitykseen sekä kehittää kykyään havainnoida lasta, niin että pystyy ymmärtämään ja edistämään yksittäisen lapsen kokonaisvaltaista ja yksilöllistä kehitystä
- oppii suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan sekä kehittämään varhaiskasvatusta ja esiopetusta pedagogisena toimintana lapsilähtöisesti

- ymmärtää dialogisuuden ja kokemuksellisuuden merkityksen oppimisessa ja oppimisen menetelmänä.

Taiteelliset opinnot

Monipuoliset taiteelliset opinnot läpäisevät koulutuksen. Taiteellisessa harjoittelussa ei ole kyse itseilmaisusta vaan tavoitteena on musiikin, kielen, liikkeen, värien ja muotojen laadullisten ilmiöiden tavoittaminen ja ilmaiseminen. Tällöin harjaantuvat laaduntaju/ilmiöpohjaisuus sekä eläytymisen ja myötäelämisen kyky, tunnusteleva havaintokyky. Taiteellinen työskentely kehittää opiskelijassa aistimisen herkkyyttä ja havaitsemisen täsmällisyyttä. Lapsen kasvun ja kehityksen tukeminen edellyttää kykyä lapsen yksilöllisen kehityksen, itseilmaisun ja tarpeiden herkkään havainnointiin ja taitoa toimia luovasti ja itsenäisesti tilanteesta käsin.

Työssä oppiminen – Sosiaalis-käytännölliset opinnot

Sosiaalis-käytännöllisten opintojen tavoitteena on, että opiskelija

- saa valmiuksia kasvatuskumppanuuteen ja yhteistyöhön huoltajien kanssa
- kehittää valmiuksia pedagogiseen ja hallinnolliseen työskentelyyn ja yhteistyöhön eri yhteistyötahojen kanssa
- harjoittelee ammatissa tarvittavia käytännön taitoja
- Kehittää kykyä havainnoida lasta ja harjoittelee pedagogista dokumentointia.

Varhaiskasvattajan laaja-alaisessa tehtävässä painottuvat ihmissuhde- ja vuorovaikutustaidot, kyky sosiaaliseen kanssakäymiseen. Yhteistyö huoltajien kanssa on keskeinen tehtäväalue. Steinerpäiväkoti on yhteisö, jota kasvattajat rakentavat ja kantavat yhteistyössä huoltajien kanssa.

Opiskelijalle rakentuu työssäoppimisjaksojen aikana omakohtainen suhde tulevaan ammattiin sekä perusta teorian ja käytännön toisiinsa liittämiseen ja itsenäiselle työstämiselle. Harjoittelu steinerpäiväkodissa on ohjattua ja se integroituu opintoihin. Tiedollisia ja taiteellisia opintoja syvennetään niihin liittyvien tehtävien kautta harjoittelujaksojen aikana, muun muassa tutkielmaopintoihin sisältyvässä toimintatutkimusosuudessa. Työssäoppimista suunnitellaan, arvioidaan ja kehitetään yhteistyössä päiväkotien kanssa.

Itsekasvatus

Kasvatuksen perusta on kasvattajan itsekasvatus. Kasvattaja on pienelle lapselle esikuva. Hän kasvattaa koko persoonallaan ja opettaa sen kautta, miten toimii, tuntee ja ajattelee. Kasvatus on siten pohjimmiltaan itsekasvatusta, pyrkimystä olla jäljittelemisen arvoinen esikuva. Harjoitteleva asenne on opintojen ja ammatin perusta. Todellinen oppimistapahtuma on aina ihmisen omaa sisäistä toimintaa ja aktiivisuutta, oman ponnistelun ja itsekasvatuksen tulosta. Opiskelijan kasvua elinikäiseen oppimiseen tuetaan läpi koulutuksen.

STEINERPEDAGOGISEN VARHAISKASVATUKSEN JA ESIOPETUKSEN OPETTAJAN KOULUTUKSEN OPETUSSUUNNITELMA 240 OP

Koulutuksen rakenne

Yleisopinnot / Johdantovuosi steinerpedagogiikkaan 60 op

(yleinen, ks. erillinen yleisopintojen opetussuunnitelma)

Tiedolliset opinnot 21 op

- Ihmistutkimus
- Luonnontutkimus
- Kulttuuritutkimus

Taiteelliset opinnot 21 op

- Puhe- ja draama
- Musiikki ja laulu, improvisaatio
- Maalaus
- Muovailu
- Piirustus
- Eurytmia, liikunta, tanssi

Käytännöllis-sosiaaliset opinnot 9 op

- Kädentyöt
- Ympäristön ja tilojen hoito
- Sosiaaliset taidot, yhteisönmuodostus

Orientoiva harjoittelu 2 op

Muut opinnot 7 op

- Kirjalliset työt ja tutkielma
- Projektit

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen pääaineopinnot 180 op

1. Kieli- ja viestintäopinnot 16 op

- 1.1 Puheviestintä ja esiintymistaidot/vuorovaikutusosaaminen 2 op
- 1.2 Tietotekniikkataidot 2 op
- 1.3 Tieteellinen kirjoittaminen 3 op
- 1.4 Vieras kieli 4 op
- 1.5 Toinen kotimainen kieli 3 op
- 1.6 Kypsyysnäyte
- 1.7 Opettajuus ja viestintä 2 op

- 2. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen perusopinnot 34 op
 - 2.1 Kasvatuksen filosofiset, historialliset ja yhteiskunnalliset lähtökohdat 13 op
 - 2.1.1 Kasvatusfilosofia, kasvatuksen historia 4 op
 - 2.1.2 Oppimisen psykologia ja kehityspsykologia 5 op
 - 2.1.3 Kasvatussosiologia 4 op
 - 2.2 Varhaispedagogiikka ja didaktiikka 16 op
 - 2.2.1 Steinerpedagogiikan ihmiskäsitys 3 op
 - 2.2.2 Lapsen kehitysvaiheet 2 op
 - 2.2.3 Pienten lasten pedagogiikka 4 op
 - 2.2.3.1 0-3-vuotias lapsi 2 op
 - 2.2.3.2 3-5-vuotias lapsi 2 op
 - 2.2.4 Esiopetuksen pedagogiikka 5 op
 - 2.2.5 Kasvattajan itsekasvatus 2 op
 - 2.3 Varhaiskasvatus tieteellisen tutkimuksen kohteena 5 op
- 3. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen aineopinnot 70 op
 - 3.1 Varhaiskasvatuksen teoria ja tutkimus 18 op
 - 3.1.1 Kasvatustieteen metodologiset lähtökohdat, kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen tutkimus kasvatustieteissä 6 op
 - 3.1.2 Tutkielmaseminaari, tutkielma ja kypsyysnäyte 12 op
 - 3.2 Varhaiskasvatuksen hallinto-opinnot 10 op
 - 3.2.1 Varhaiskasvatuksen suunnittelu, arviointi ja kehittäminen 4 op
 - 3.2.2 Pedagoginen johtajuus ja moniammatillinen yhteistyö 2op
 - 3.2.3 Päiväkoti yhteisönä 2 op
 - 3.2.4 Steinerpäiväkodin hallinto 2 op
 - 3.3 Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen harjoittelu/työssäoppiminen 34 op
 - 3.3.1 Varhaiskasvatuksen harjoittelu/työssäoppiminen 1 ja 2 14 op
 - 3.3.2 Esiopetuksen harjoittelu/työssäoppiminen 2 op
 - 3.3.3 Syventävä harjoittelu/työssäoppiminen 16 op
 - 3.3.4 Opetuksen suunnittelu, toteutus ja arviointi 1 ja 2 2op
 - 3.4 Lapsen oppimisen ja hyvinvoinnin tuki 3op
 - 3.5 Varhaispedagogiikka 5 op
 - 3.5.1 Varhaiskasvatuksen oppimisen alueet ja monipuoliset työtavat
 - 3.5.1.1 Leikki 2 op
 - 3.5.1.2 Rytmit, vuodenkierto ja juhlat 3 op
- 4. Varhaiskasvatuksen tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot 60 op
 - 4.1 Varhaisvuosien erityiskasvatus 5 op
 - 4.2 Havainnointimenetelmäopinnot 8 op
 - 4.2.1 Fenomenologinen luonnontarkastelu 1 op
 - 4.2.2 Lapsihavainnointi ja pedagoginen dokumentointi 7 op
 - 4.3 Taidekasvatuksen perusteet 9 op
 - 4.3.1 Taidehistoria 1 op

- 4.3.2 Maalaus 2 op
- 4.3.3 Muovailu ja veisto 1 op
- 4.3.4 Musiikki 2 op
- 4.3.5 Eurytmia 3 op

4.4 Taito- ja taideaineiden pedagogiikka varhaiskasvatuksessa 32 op

- 4.4.1 Kuvataiteen pedagogiikka 4 op
- 4.4.2 Musiikin pedagogiikka 4 op
- 4.4.3 Kielen ja vuorovaikutuksen pedagogiikka 4op
- 4.4.4 Lastenkirjallisuus ja draama 4 op
- 4.4.5 Liikunnan pedagogiikka 4 op
- 4.4.6 Matematiikan pedagogiikka ja tutkiva oppiminen 4 op
- 4.4.7 Ympäristö- ja luontokasvatuksen pedagogiikka 4 op
- 4.4.8 Käsityön ja työkasvatuksen pedagogiikka 4 op

4.5 Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus 3 op

4.6 Eettinen kasvatus ja katsomuskasvatus 3 op

Koulutuksen tavoitteet ja sisältö

Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen pääaineopinnot 180 op

1. Kieli ja viestintäopinnot 16 op

Yleiset tavoitteet: Riittävä viestintä- ja kielitaito oman alansa tehtäviin sekä kansainväliseen toimintaan ja yhteistyöhön.

1.1 Puheviestintä ja esiintymistaidot/vuorovaikutusosaaminen 2 op

Tavoitteet

Opiskelija

- kehittää ammatissa tarvittavaa vuorovaikutusosaamistaan ja omaa ilmaisukykyään
- tunnistaa oman puheäänensä kehityshaasteet, oppii hoitamaan ja käyttämään ääntään monipuolisesti ja luonnollisesti.

Sisältö

- puhetaidon harjoitukset, esiintymisharjoitukset, verbaali ja nonverbaali viestintä, yksilölliset äänenhuollon ohjaukset

Toteutustapa

- yksilö- ja pienryhmätyöskentelyä sekä oppimistehtäviä

Kirjallisuus/oppimateriaali

- opintojaksolla jaettava opintomateriaali

Suosittelava suoritusajankohta

- 2., 3. ja 4. opintovuosi

1.2 Tietotekniikkataidot 2 op

Tavoitteet

Opiskelija

- oppii hyödyntämään tietoteknistä ympäristöä opiskelussaan, opinnäytetyön tekemisessä ja pystyy jatkossa itsenäisesti ylläpitämään tietoteknisiä taitojaan varhaiskasvattajan tehtäväkentässä
- saa valmiudet ammatissa tarvittavan tieto- ja viestintätekniiikan käyttöön ja tekniset taidot käyttää sähköisiä tiedonhakujärjestelmiä.

Sisältö

- laiteympäristöt, verkkopalvelut, tekstinkäsittely, tietokantojen käyttö, tiedon tallentaminen eri muodoissa, muokkaaminen ja jakaminen.
- tiedonhankinta, tietoturva

Toteutustapa

Opintojakso perustuu verkosta löytyvään itseopiskelumateriaaliin.

Suosittelava suoritusajankohta

- 2. opintovuosi

1.3 Tieteellinen kirjoittaminen 3 op

Tavoitteet

Opiskelija

- oppii erottamaan tieteen kieleltä vaadittavat normit, kehittää akateemisia tekstitaitojaan
- oppii argumentoivan tekstityypin käytön ja lähteiden käytön omassa tekstissä
- oppii käyttämään palautetta hyväkseen oman tekstin ideoinnissa, luonnostelussa, muokkauksessa ja viimeistelyssä
- tutustuu alansa tutkimustietokantoihin ja laatii opinnäytetyön tutkimussuunnitelman
- arvioi oppimistaan ja kehittymistään kirjoittajana.

Sisältö

- keskeiset opiskelussa tarvittavien tieteellisten tekstilajien ominaispiirteet ja käytänteet
- kirjoittamisprosessit ja tutkimuksenteon vaiheet

Toteutustapa

- luennot ja ryhmätyöt 20h
- itsenäiset harjoitustyöt
- verkkotehtävät

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Hirsijärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2010. Tutki ja kirjoita.
- Kniivilä, S., Lindblom-Ylänne, S., & Mäntynen, A. 2017. Tiede ja teksti. Tehoa ja taitoa tutkielman kirjoittamiseen.

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Itkonen, T. & Maamies, S. 2011. Uusi kieliopas.
- Kakkuri-Knuutila, M-L. (2013) Argumentti ja kritiikki. Lukemisen ja vakuuttamisen taidot. 9. painos. Helsinki: Gaudeamus.

Suosittelava suoritusajankohta

- 3. opintovuosi

1.4 Vieras kieli 4 op

Vieraassa kielessä opiskelijan tulee saavuttaa sellainen vieraan kielen taito, joka mahdollistaa oman alan kehityksen seuraamisen ja kansainvälisessä ympäristössä toimimisen.

Suosittelava suoritusajankohta

- 2. opintovuosi

1.5 Toinen kotimainen kieli 3 op

Toisen kotimaisen kielen opinnoissa opiskelijan tulee saavuttaa sellainen ruotsin tai suomen kielen taito, joka vaaditaan julkishallinnon henkilöstöltä kaksikielisessä virastossa ja joka on tarpeen oman alan kannalta. Opiskelijan tulee ymmärtää oman alansa puhuttua ja kirjoitettua ruotsin/suomen kieltä sekä pystyä keskustelemaan omaan alaansa liittyvistä kysymyksistä ja laatimaan kirjallinen esitys alaltaan.

Suosittelava suoritusajankohta

- 3. opintovuosi

1.6 Kypsyysnäyte

Kypsyysnäyte on suomeksi tai ruotsiksi kirjoitettu oppinnäytteen alaan liittyvä tieteellinen kirjallinen teksti. Opiskelija, joka on saanut koulusivistyksensä muualla kuin suomen tai ruotsin kielellä tai saanut koulusivistyksensä ulkomailla, kirjoittaa kypsyysnäytteensä suomeksi, ruotsiksi tai englanniksi. Kypsyysnäytteen hyväksyy suomea tai ruotsia taitava tehtävään nimetty opettaja.

Suosittelava suoritusajankohta

- 4. opintovuosi

1.7 Opettajuus ja viestintä 2 op

Tavoitteet

Opiskelija

- perehtyy varhaiskasvattajaopintojen opetussuunnitelmaan ja sen tavoitteisiin
- kykenee tarkastelemaan oman oppimisprosessinsa kehittymistä opintojen kulussa ja ymmärtää prosessuaalisen työskentelytavan merkityksen
- osaa jäsentää kasvatustietämystään ja opettajuuttaan
- kykenee keskustelemaan kasvatukseen liittyvistä kysymyksistä.

Sisältö

- opetusohjelman lähtökohtia, opetussuunnitelma ja opiskelijan opintopolun rakentuminen
- oma opettajuus
- argumentaatiotaitojen harjoittelu
- opetusjaksokokonaisuuksien suulliset ja kirjalliset itsearvioinnit, opintoprosessien ja työnäytteiden arvioivat päätöstarcastelut sekä opintokausittain käytävät arviointi- ja palautekeskustelut

Toteutustapa

- luento-opetus, ryhmätyöt ja yksilöohjaus

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Karila, K., Alasuutari, M., Hännikäinen, M., Nummenmaa, A. & Rasku-Puttonen, H. (toim.) 2006. Kasvatusvuorovaikutus
- opetussuunnitelmat
- ajankohtaiset tieteelliset artikkelit

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Kalliala, M. 2008. Kato mua! Kohtaako aikuinen lapsen päiväkodissa?
- Spock, M. 1986. Syventävä keskustelu

Suosittelava suoritusajankohta

- 2. opintovuosi sekä 3. ja 4. opintovuosi

2. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen perusopinnot 34 op

2.1 Kasvatuksen filosofiset, historialliset ja yhteiskunnalliset lähtökohdat 13 op

2.1.1 Kasvatusfilosofia, kasvatuksen historia 4 op

Tavoitteet

Opiskelija

- tutustuu kasvatuksen filosofisiin perusteisiin ja kasvatuksen historiaan sekä oman aikamme kasvatustajattelijoihin
- kykenee soveltamaan kasvatusfilosofista ajattelua aikamme kasvatuskysymysten ja koulutuspoliittisten reformien arvioinnissa
- tunnistaa kasvatuksen koulutuspoliittisia tekijöitä ja osaa jäsentää niiden keskinäisiä suhteita.

Sisältö

- kasvatusfilosofia, ihmiskäsitykselliset, tietoteoreettiset, eettiset ja esteettiset näkemykset kasvatuksessa

- pedagogiikan historia
- suomalaiset kasvatustieteilijät
- lapsuuden ja varhaiskasvatuksen historia

Toteutustapa

- luennot ja keskustelut
- tutkielman tekeminen yhdestä kasvatustieteen tai -historian klassikosta ja siihen liittyvä opponointi ja tutkielmaesitys ja keskustelut
- esseiden tekeminen ja sen pohjalta pidettävä kirjaesittely pienryhmätyöskentelyn alustuksena
- opintovierailut

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Platon. Menon-dialogi
- Aristoteles 2005. Nikomakhoksen etiikka (otteita)
- Wilenius, R. 1987. Kasvatuksen ehdot. Kasvatustieteen luonnos
- Steiner, R. 1985. Vapauden filosofia
- Jokisaari, O.-J., Saari, A. & Värrin V.-M. 2014 (toim.). Ajan kasvatustieteen. Kasvatustieteen filosofia aikalaistieteenä. (Otteita)
- Meretniemi, M. 2015. Hyvä koti ja henkinen äitiys lastentarhatoiminnan esikuvina. Aate- ja käsittehistoriallinen tutkielma Suomen varhaiskasvatuksen taustasta
- Grue-Sørensen, K. 1961. Kasvatustieteen historia I-II osat. (Otteita)
- Kallio, E. 2014. Kuinka moneus muuttuu ykseydeksi Integroinnin teema aikuisen ajattelussa
- Värrin, V.-M. (2004). Hyvä kasvatustieteen — kasvatustieteen hyvään. Dialogisen kasvatustieteen filosofinen tarkastelu erityisesti vanhemmuuden näkökulmasta. Tampere: Tampere University Press. <http://tampub.uta.fi/handle/10024/101122>
- Puolimatka, T. (1996). Kasvatustieteen ja filosofia. Helsinki: Kirjayhtymä, 13–85; 153–175; 186–214; 233–282.

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Värrin, V.-M. 2018. Kasvatustieteen ekokriisin aikakaudella. (Otteita)
- Huhmarniemi, R. & Skinnari, S. & Tähtinen, J. (toim.) 2001. Platonista transmodernismiin
- Paalasmaa J. (toim.) 2011. Lapsesta käsin, s. 17-110
- Skinnari, S. 2004. Pedagoginen rakkaus.
- Rousseau, J.-J. 1933. Émil eli kasvatuksesta.
- Jaeger, W. 1967. Paideia
- Tikkanen, T. 1987. Schillerin kirjeet esteettisestä kasvatuksesta
- Goethe, W. Pedagoginen provinssi (moniste)

Suosittelava suoritusajankohta

- 2. (Filosofian historia ja Lastentarhahistoria) ja 4. opintovuosi (Kasvatustieteen historia)

2.1.2 Oppimisen psykologia ja kehityspsykologia 5 op

Tavoitteet

Opiskelija

- tuntee kehityspsykologian keskeisiä teorioita ja käsitteitä
- tutustuu ihmisen kehityksen lainalaisuuksiin ja ymmärtää elämänkaaren tuomia kehitysmahdollisuuksia
- osaa määritellä identiteetin, sen tutkimuksen keskeiset teoriat ja tuntee identiteetin kehityksen lapsuudesta aikuisuuteen
- ymmärtää motivaation, tunteiden, persoonallisuuden, identiteetin ja sosiaalisen kehityksen merkityksen oppimiselle
- ymmärtää kasvu- ja koulutusympäristön ja sen toimijoiden vaikutuksen oppijan identiteetin rakentumisessa
- tuntee eri opetus- ohjaus- ja oppimiskäsityksiä
- pohtii omaa kasvatustietämystään
- saa valmiuksia oman pedagogisen ajattelunsa rakentamiselle, arvioinnille ja kehittämiseksi
- omaa perustiedot vuorovaikutuksen, oppimisen ja käyttäytymisen suhteesta.

Sisältö

- kasvun, kehityksen ja elämänsyklin prosessit
- aivojen kehitys ja oppiminen
- opetuksen, ohjauksen ja oppimisen peruskäsitteet ja teoreettisia suuntauksia
- kasvatuksen psykologinen perusta
- narratiivit ja identiteetti
- elämänsyklin psykologia

Toteutustapa

- luennot, kirjallisuus, yksilö- ja ryhmätyöt
- esseiden tekeminen ja niiden pohjalta pidettävä kirjaesittely pienryhmätyöskentelyn alustuksena

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Huotilainen, M. & Peltonen, L. 2017. Tunne aivosi.
- Kronqvist, E-L, Pulkkinen M-L. 2007. Kehityspsykologia
- Sajaniemi, N. Suhonen, E. Nislin, M. , & Mäkelä, J. Stressin säätely- kehityksen, vuorovaikutuksen ja oppimisen ydin.
- Ropo, E. Narratiivit ja identiteetti <http://urn.fi/URN:NBN:fi:uta-201601251119>
- opintojaksolla jaettava oppimateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Bergström, M. 1997. Mustat ja valkeat leikit
- Mäkelä, J. 2009. Vuorovaikutus ja aivojen kehittyminen lapsuudessa
- Huotilainen, M., Moisala, M. 2018. Keskittymiskyvyn elvytysopas
- Wais, M. 2006. Ihmisen elämänsykli

- Dunderfelt, T. 2011. Elämänkaaripsykologia
- Mikkonen, J. & Salminen, A. (toim.) 2017. Mimesis: filosofia, taide, yhteiskunta
- Patrikainen, R. 1999. Opettajuuden laatu. Ihmiskäsitys, tiedonkäsitys ja oppimiskäsitys opettajan pedagogisessa ajattelussa ja toiminnassa
- Biesta, G. J. J. 2013. The Beautiful Risk of Education

Suosittelava suoritusaikakohta

- 2. ja 3. opintovuosi

2.1.3 Kasvatossosiologia 4 op

Tavoitteet

Opiskelija

- tuntee sosiologisen tutkimuksen keskeisiä käsitteitä ja teoriasuuntauksia
- osaa jäsentää miten yhteiskunnalliset prosessit vaikuttavat kasvatukseen kenttään
- tuntee yhteiskunnan tämänhetkisiä muutostrendejä
- tutustuu suomalaiseen kasvatukseen ja koulutusjärjestelmään ja ymmärtää, miten yhteiskunnan ja kulttuurin muutokset heijastuvat kasvatuskäytäntöihin ja lapsuuskäsitykseen
- tutustuu pedagogisiin vaihtoehtoihin ja niiden taustalla olevaan kasvatuskäsitykseen
- pohtii arvojen ja asenteiden merkitystä kasvatuksessa.

Sisältö

- sosiologisen tutkimuksen keskeisimmät käsitteet ja teoriasuuntauksukset
- kasvatukseen ja koulutukseen osana yhteiskuntaa ja kulttuuria
- vaihtoehtopedagogiikkojen teoreettinen tausta ja käytäntöjen sovellutukset
- lapsuuskäsityksen ja kasvatuskulttuurin muuttuminen
- lapsen arki nyky-yhteiskunnassa
- uuden teknologian vaikutus lasten kokemusmaailmassa

Toteutustapa

- luennot, kirjallisuus, yksilö- ja ryhmätyöt
- esseiden tekeminen ja niiden pohjalta pidettävät kirjaesittelyt pienryhmätyöskentelyn alustuksena
- valinnainen harjoittelu, opintovierailut

Kirjallisuus/oppimateriaali:

- Antikainen, A., Rinne, R. & Koski, L. 2010. Kasvatossosiologia
- Värri, V-M. 2018. Kasvatukseen ekokriisin aikakaudella
- Wilenius, R. 2002. Miten käy lasten ja nuorten
- Wilenius, M. 2015. Tulevaisuuskirja. Metodi seuraavan aikakauden ymmärtämiseen
- Kalliala, M. 2012. Lapsuus hoidossa. Aikuisten päätökset ja lasten kokemukset päivähoitossa
- Paalasmaa, J. 2016. Maailman parhaat kasvatustavat
- Montessori, M. 1984. Lapsen salaisuus.

- Freinet, C. 1987. Ihmisten koulu.
- lapsuutta koskevat ajankohtaiset artikkelit ja kasvatustieteellisen keskustelun seuraaminen

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Aittola, T. 2012. Kasvatustieteellisen suunnannäyttäjiä
- Kalliala, M. 1999. Enkeliprinsessa ja itsari liukumäessä
- Salminen, J. 2012. Koulun pirulliset dilemmat. Teos.
- Wais, M. 2005. Lapsuus ja nuoruus nykyaikana (otteita)
- Lahikainen, A-R & Punamäki, R-L & Tamminen, T. 2008. Kulttuuri lapsen kasvattajana

Suosittelava suoritusajankohta

- 3. ja 4. opintovuosi

2.2 Varhaispedagogiikka ja didaktiikka 16 op

2.2.1 Steinerpedagogiikan ihmiskäsitys 3 op

Tavoitteet

Opiskelija tutustuu steinerpedagogiikan taustalla olevaan ihmiskäsitykseen.

Sisältö

- steinerpedagogiikan taustalla olevan filosofis-hengentieteellisen ihmiskuvan tutkiva tarkastelu
- pienoistutkielma, opponoinnit

Toteutustapa

- aktivoiva luento, itsenäinen työ, kirjallisuus
- tutkielman teko, vertaisopponointi

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Steiner, R. 2009. Ihmistutkimus pedagogiikan perustana. Yleinen ihmisoppi.
- Steiner, R. 2004. Lapsen kasvatustieteellisen kannalta
- opintojaksolla jaettava oppimateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Wilenius, R. 2006. Ihmiskuvasta steinerpedagogiikassa
- Paalasmaa, J. 2019. Steinerkoulun ABC

Suosittelava suoritusajankohta

- 2. ja 4. opintovuosi

2.2.2 Lapsen kehitysvaiheet 2 op

Tavoitteet

Opiskelija

- perehtyy lapsuuden ja nuoruuden kehitysvaiheisiin
- perehtyy yksityiskohtaisesti varhaiskehityksen eri vaiheisiin
- osaa tarkastella lapsen kehitysvaiheita ja varhaiskasvatusta ikäkausididaktisesta näkökulmasta
- tuntee kehityksen herkkyykskaudet.

Sisältö

- seitsenvuotiskaudet
- 0–7-vuotiaan lapsen fyysinen ja motorinen kehitys
- kognitiivinen ja sosio-emotionaalinen kehitys
- puheen kehitys
- aistien kehitys ja tahdon kehityksen eri vaiheet

Toteutustapa

- luennot, kirjallisuus, yksilö- ja ryhmätyöt
- havainnointiharjoitukset
- esseiden tekeminen ja niiden pohjalta pidettävä kirjaesittely pienryhmätyöskentelyn alustuksena

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Paalasmaa, J. 2011. Lapsesta käsin
- Lievegoed, B. C. J. 2005. Phases of Childhood.
- Meyerkort, M. & Lissau, R. 2000. The Challenge of the Will.
- Gelder, T van. 2006. Maailma löydettävissä, 12 aistia ja havainnoiminen.
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia
- Uusikylä, K. & Atjonen, P. 2003 tai 2005. Didaktiikan perusteet.
- artikkeleita kansainvälisistä ja kotimaisista tieteellisistä aikakauslehdistä

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Blomberg, H, 2012. Parantavat liikkeet.
- Hakkarainen, K., Lonka, K. & Lipponen, L. 2004. Tutkiva oppiminen. Järki, tunteet ja kulttuuri oppimisen sytyttäjinä. Helsinki.
- Soessman, A. 1990. Our Twelwe Senses. How Healthy Senses refresh the Soul.

Suosittelava suoritusajankohta

- 2., 3. ja 4. opintovuosi

2.2.3 Pienten lasten pedagogiikka 4 op

2.2.3.1 0–3-vuotias lapsi 2 op

Tavoitteet

Opiskelija

- syventää ymmärrystään alle kolmevuotiaan lapsen kehityksestä
- tiedostaa kasvattajan keskeisen merkityksen pienen lapsen kasvuympäristössä sekä perushoidon merkityksen kehityksen varhaisvaiheessa
- osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida pienten lasten pedagogiikkaa ja tukea lapsen kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä ryhmässä, jossa on alle kolmevuotiaita lapsia
- tutustuu varhaisen vuorovaikutussuhteen merkitykseen alle yksivuotiaan lapsen hoidossa.

Sisältö

- alle kolmevuotiaan lapsen varhaiskehityksen erityispiirteitä
- kehityksen kolme askelta: kävely, puhe, ajattelu
- harjoittelu
- kiintymyssuhteet ja varhainen vuorovaikutus ja niiden havainnointi

Toteutustapa

- luennot, kirjallisuus, yksilö- ja ryhmätyöt
- esseen tekeminen ja sen pohjalta pidettävä kirjaesittely pienryhmätyöskentelyn alustuksena
- perheharjoittelu, havainnointiharjoitukset

Kirjallisuus/oppimateriaali

- König, K. 2007. Lapsen kolme ensimmäistä vuotta
- Doegl, P. & Rischke, E M. & Strub, U. 2018. Beginning Well, Empathy from the Very Beginning (soveltuvin osin)
- Von Kügelgen, H., Poppelbaum, H., Long-Breipohl, R., Weber, S., Merle, M., Schoorel, E., Grah-Wittich, C., Osswald, F., Glöckler, M., C & Meinecke, C., Heckmann, H. 2019. Stepping into the Future. Early childhood education as the foundation for a healthy social life. (soveltuvin osin)
- Steegman, J. & Karnow, G. 2012. Cradle of a Healthy Life. Early childhood and the whole of life (soveltuvin osin)
- Silvén, M. 2010 (toim.) Varhaiset ihmissuhteet. Polku lapsen suotuisaan kehitykseen
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Helenius, A. & Karila, K. & Munter, H. ym. 2001. Pienet varhaiskasvatuksessa. Alle kolmivuotiaiden lasten varhaiskasvatuksen perusteita
- Rusanen, E. 2011. Hoiva, kiintymys ja lapsen kehitys
- Sinkkonen, J. 2018. Kiintymyssuhteet elämänkaaressa
- Steiner, R. 1998. Ihmisyyteen heräämisen kolme vaihetta lapsuudessa

- Widmark, A. 2013. Hellä hoiva ja kuunteleva kohtaaminen. Ajatuksia steinerpedagogiikasta pikkulasten kasvattajille
- Niemelä, P. & Siltala, P. & Tamminen, T. 2003. Äidin ja vauvan varhainen vuorovaikutus.
- Glas, N. 1983. Conception Birth & Early Childhood

Suosittelava suoritusaikakohta

- 2. ja 3. opintovuosi

2.2.3.2 3–5-vuotias lapsi 2 op

Tavoitteet

Opiskelija

- syventää ymmärrystään leikki-ikäisen lapsen kokonaisvaltaisesta kehityksestä
- perehtyy lapsen sosiaalisuuden ja itsetunnon kehitykseen
- perehtyy lapsen mielikuvituksen ja ajattelun kehitykseen
- osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida pienten lasten pedagogiikkaa ja tukea lapsen kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä.

Sisältö

- 3-5-vuotiaan lapsen kehitys
- sosiaalisuuden ja vuorovaikutustaitojen kehitys
- itsetunnon kehitys
- mielikuvituksen ja ajattelun kehitys
- osallisuuden pedagogiikka

Toteutustapa

- luennot, kirjallisuus, yksilö- ja ryhmätyöt
- esseiden tekeminen ja niiden pohjalta pidettävät kirjaesittelyt pienryhmätyöskentelyn alustuksena
- valinnainen harjoittelu, havainnointiharjoitukset

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Keltikangas-Järvinen, L. 2012. Pienen lapsen sosiaalisuus.
- Keltikangas-Järvinen, L. 1994. Hyvä itsetunto.
- Ahonen, L. 2017. Haastavat kasvatustilanteet. Lämpimän vuorovaikutuksen käsikirja.
- Heikka, Fonsen, Elo, Leinonen. 2014. Osallisuuden pedagogiikkaa varhaiskasvatuksessa.
- Steegman, J. & Karnow, G. 2012. Cradle of a Healthy Life. Early childhood and the whole of life (s. 53-82)
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Cacciatore, R. 2008. Kiukkukirja. Aggressiokasvattajan käsikirja - vauvasta kouluikään.

Suosittelava suoritusajankohta

- 2. ja 3. opintovuosi

2.2.4 Esiopetuksen pedagogiikka 5 op

Tavoitteet

Opiskelija

- syventää ymmärrystään esiopetusikäisen kehitysvaiheen erityispiirteistä
- perehtyy esiopetussuunnitelmaan ja sen tavoitteisiin steinerpedagogiikassa
- tutustuu siirtymävaihetta koskeviin säädöksiin
- tutustuu alkuopetuksen menetelmiin
- perehtyy kouluvalmiuteen ja koulukypsyyteen liittyviin kysymyksiin
- perehtyy työkasvatuksen menetelmiin
- tuntee osallisuuden merkityksen varhaiskasvatuksessa.

Sisältö

- esiopetusikäisen lapsen kehityksen erityispiirteet
- esiopetusikäisen lapsen oppimista ja kehitystä kuvaavia teorioita
- koulun aloittamiseen liittyvät valmiudet ja koulukypsyys
- esiopetuksen toimintakulttuuria ja oppimisympäristöjä
- työkasvatuksen menetelmät
- esiopetuksesta perusopetukseen, yhteistyö esiopetusvuoden aikana ja siirtymävaiheessa

Toteutustapa

- luennot, kirjallisuus, oppimateriaali, yksilö- ja ryhmätyöt
- esseiden tekeminen ja niiden pohjalta pidettävä kirjaesittely pienryhmätyöskentelyn alustuksena
- toiminnan suunnittelu, toteutus ja arviointi

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Jantunen, T. & Lautela, R. 2011. (toim.) Lapsilähtöinen esiopetus
- Jantunen, T. & Lautela, R. 2011. (toim.) Kuningasvuosi
- Krongvist, E-L., & Kumpulainen, K. 2011. Lapsuuden oppimisympäristöt. Eheä polku varhaiskasvatuksesta kouluun.
- Ker, R. 2007. You are not the boss of me! Understanding the six/seven year old transformation
- School readiness today. A report from the pedagogical section of the Goetheanum
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Baganz, D. ym. 2007. Päiväkodista koulutielelle

Suosittelava suoritusajankohta

- 2. ja 4. opintovuosi

2.2.5 Kasvattajan itsekasvatus 2 op

Tavoitteet

Opiskelija

- perehtyy kasvattajan itsekasvatuksen merkitykseen kasvavan lapsen esikuvana
- tutustuu itsekasvatuksen menetelmiin
- pohtii oman henkilöhistoriansa vaikutusta kasvattajuuteen.

Sisältö

- itsekasvatuksen perusteet, menetelmät ja harjoitukset
- elämänhallinnan ja kasvattajan työssäjaksamisen teemat
- elämäkertatyöskentely

Toteutustapa

- keskustelevat luennot, kirjallisuus
- itsenäinen harjoittelu
- elämäkertatyöskentely, harjoitukset

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Adams, K. & Rissmann, W. & Roknic, M. 2016. Sisäisen tasapainon löytäminen
- Steiner, R. 2016. Hermostuneisuus ja minuus
- opintojaksolla jaettava oppimateriaali
- 1-3 ajankohtaista artikkelia

Suosittelava suoritusajankohta

- 2. opintovuosi

2.3 Varhaiskasvatus tieteellisen tutkimuksen kohteena 5 op

Tavoitteet

Opiskelija

- tutustuu yleiseen ja steinerpedagogiseen varhaiskasvatustutkimukseen, hakee tutkimustietoa ja arvioi sitä kriittisesti

- syventää tietoaan kasvatustieteellisen tutkimuksen metodologisista lähtökohdista ja keskeisistä tutkimusmenetelmistä, tieteellisen tutkimusprosessin vaiheista ja steinerpedagogiikan keskeisimmistä tutkimuskohteista
- perehtyy tutkimuseetiikkaan tutkimuksen eri vaiheissa.

Sisältö

- tutkimuskysymyksen muotoilu, kysymyksenasettelu, tutkimusmenetelmän valinta, tutkimuseetiikka, raportointi, tulosten kriittinen arviointi, menetelmän valinta
- havainnointitehtävä varhaiskasvatuksessa

Toteutustapa

- itsenäiset verkkotehtävät kahdesta varhaiskasvatuksen alaan kuuluvasta kasvatustieteellisestä tutkimuksesta sekä kurssikirjat: Eskola, J. & Suoranta, J. 1998. Johdatus laadulliseen tutkimukseen. Vastapaino. Varantola, K. ym. (toim) 2013. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohje 2012. Helsinki: Tutkimuseettinen neuvottelukunta. Verkossa osoitteessa: http://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Borg, S. ym. 2009. Kvantimotiv – Kvantitatiivisten menetelmien tietovaranto. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Verkossa osoitteessa: <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/intro.html> (soveltuvin osin)
- Saaranen-Kauppinen, A. & Puusniekka, A. 2009. Menetelmäopetuksen tietovaranto Kvalimotiv. Kvalitatiivisten menetelmien verkko-oppikirja. Yhteiskuntatieteellinen tietoaarkisto. Verkossa osoitteessa: <http://www.fsd.uta.fi/menetelmaopetus/kvali/>

Suosittelava suoritusajankohta

- 3. opintovuosi

3. Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen aineopinnot 70 op

3.1 Varhaiskasvatuksen teoria ja tutkimus 18 op

3.1.1 Kasvatustieteen metodologiset lähtökohdat, kvalitatiivinen ja kvantitatiivinen tutkimus kasvatustieteissä 6 op

Tavoitteet

Opiskelija

- syventyy tieteen tavoitteisiin ja tiedonintresseihin
- laajentaa tietämystään varhaiskasvatuksen kvalitatiivisista ja kvantitatiivisista tutkimusmenetelmistä, -suuntauksista ja tutkimusotteista
- ymmärtää teorian, käsitteiden ja havaintojen roolin tutkimuksessa
- syventyy tutkimusmenetelmien mahdollisuuksiin ja käyttöön tutkimustehtävien ratkaisuihin
- saa valmiudet itsenäiseen tutkielmatyöhön.

Sisältö

- tieteellisen tutkimuksen erityispiirteet
- kvalitatiiviset tutkimusmenetelmät
- kvantitatiiviset tutkimusmenetelmät

Toteutustapa

- luennot ja harjoitukset 20h
- itsenäinen työskentely

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Ruoppila, I. & Hujala, E. & Karila, K. & Kinos, J. & Niiranen, P. & Ojala, M. (toim.) 1999. Varhaiskasvatuksen tutkimusmenetelmiä.
- Hugo, A. 2008. Nurturing Human Growth: A Research Strategy for Waldorf Education. RoSE
- Vehkalahti, K. 2014. Kyselytutkimuksen mittarit ja menetelmät
- oheislukemistona aihepiiriin soveltuvaa kirjallisuutta
- opetusmonisteita
- muita ajankohtaisia artikkeleita ja aineistoja
- Varantola, K. ym. (toim) 2013. Hyvä tieteellinen käytäntö ja sen loukkausepäilyjen käsitteleminen Suomessa. Tutkimuseettisen neuvottelukunnan ohje 2012. Helsinki: Tutkimuseettinen neuvottelukunta. Verkossa osoitteessa: http://www.tenk.fi/sites/tenk.fi/files/HTK_ohje_2012.pdf

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Aaltola, J. & Valli, R. (toim.) 2010. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1 ja 2.
- Research on Steiner Education 1/2010 (<http://www.norensen.net/articles/A%20research%20strategy.pdf>)

Suosittelava suoritusajankohta

- 3. opintovuosi

3.1.2 Tutkielmaseminaari, tutkielma ja kypsyysnäyte 12 op

Tavoitteet

Opiskelija

- perehtyy syvällisemmin johonkin varhaiskasvatuksen osa-alueeseen suunnittelemalla ja toteuttamalla siitä tutkimustehtävän
- harjaantuu tehtävän edellyttämän lähdeaineiston hankintaan ja sen arviointiin sekä tutkimuksen tieteelliseen raportointiin
- kykenee analysoimaan ja tulkitsemaan tutkimusaineistoa ja vastaamaan tutkimustehtävään sekä sitomaan sen teoreettiseen viitekehykseen
- osoittaa osaavansa kertoa tutkielmastaan pääkohdat ja tulokset selkeästi ja havainnollisesti.

Sisältö

- toimintatutkimustehtävä harjoittelupäiväkodissa
- itsenäinen tutkielman kirjoitus
- osallistuminen tutkielmaseminaariin, jossa oman työn esittely
- seminaarin osallistujien tutkielmien suullinen arviointi
- yhden opiskelijan tutkielman suullinen ja kirjallinen opponointi

Toteutustapa

- itsenäinen työskentely
- seminaari

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Kniivilä, S., Lindblom-Ylänne, S. & Mäntynen, A. 2007. Tiede ja teksti. Tehoa ja taitoa tutkielman kirjoittamiseen.
- tutkielma-aihetta tukeva kirjallisuus

Suosittelava suoritusajankohta

- 4. Opintovuosi

3.2 Varhaiskasvatuksen hallinto-opinnot 10 op

3.2.1 Varhaiskasvatuksen suunnittelu, arviointi ja kehittäminen 4 op

Tavoitteet

Opiskelija

- tuntee varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen hallintoon liittyvät keskeiset säädökset
- tuntee salassapitosäädökset ja arkistointilainsäädännön
- perehtyy varhaiskasvatussuunnitelman perusteisiin ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteisiin
- tuntee varhaiskasvatuksen arvopohjaa
- tutustuu varhaiskasvatuksen laadunarviointiin ja -hallintaan
- osaa suunnitella, arvioida ja kehittää pedagogista toimintaa varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa
- ymmärtää varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden sekä esiopetuksen ja alkuopetuksen opetussuunnitelmajärjestelmän kokonaisuuden.

Sisältö

- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen lainsäädäntö; julkisuus ja tietosuoja, asiakasmaksulaki, hallintolaki, valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta (753/2018), perusopetuslaki (628/1998), Opetus- ja kulttuuriministeriön asetus (772/2018), laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista (1503/2016), laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta (1128/1996), laki sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä (569/2009), laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä(504/2002), lastensuojelulaki (417/2007)
- varhaiskasvatussuunnitelman perusteet ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet
- varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden ja esiopetuksen opetussuunnitelman perusteiden analysoiminen
- arvot ja eettisyys toiminnan kehittämisessä
- Kansallisen koulutuksen arviointikeskuksen laatuindikaattorit
- Steinerpäiväkodin toimintaperiaatteet ja auditointi
- arviointi ja itsearviointi

Toteutustapa

- luennot, tentti
- portfolio työskentely
- itsenäinen työ, ryhmätyöt
- opintovierailut, työssäoppiminen

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Varhaiskasvatuslaki 540/2018. Finlex
- Mahkonen. S. 2018. Varhaiskasvatuslaki.
- Opetushallitus. 2014. Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet. Määräykset ja ohjeet.
- Opetushallitus. 2018. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. Määräykset ja ohjeet 2018:3a

- <https://minedu.fi/varhaiskasvatuslait>
- Steinerpedagogiset opetussuunnitelmat 2015 ja 2017
- Vlasov, J., Salminen, J., Repo, L., Karila, K., Kinnunen, S., Mattila, V., Nukarinen, T., Parrila, S. & Sulonen, H. 2018. Varhaiskasvatuksen laadun arvioinnin perusteet ja suositukset
- Repo, L., Paananen, M., Mattila, V., Lerkkanen, M-K., Eskelinen, M., Gammelgård, L., Ulvinen, J., Hjelt, H., & Marjanen, J. 2018. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden 2016 toimeenpanon arviointi- Varhaiskasvatussuunnitelmien käyttöönotto ja sisällöt
- Vehkamäki, P., Lahtinen, M. & Tamminen-Dahlman, A. 2018. Julkisuus ja tiedonhallinta opetustoimessa
https://www.oph.fi/julkaisut/2018/julkisuus_ja_tiedonhallinta_opetustoimessa
- Koivula, M., Siippainen, A., & Eerola-Pennanen, P. 2018. Valloittava varhaiskasvatus. opintojaksolla jaettava opintomateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Karila, K. 2016. Vaikuttava varhaiskasvatus. Tilannekatsaus toukokuu 2016. Raportit ja selvitykset 2016:6.
- Rawson, M. & Richter, T. 2004. Steinerkoulun kansainvälinen opetussuunnitelma

Suosittelava suoritusajankohta

- 3. ja 4. opintovuosi

3.2.2 Pedagogiikan johtaminen ja moniammatillinen yhteistyö 2 op

Tavoitteet

Opiskelija

- tutustuu johtamistyön eri osa-alueisiin ja tuntee johtajuuden ilmiöitä
- oppii analysoimaan ja kehittämään kasvatusyhteisön toimintaa
- saa valmiuksia moniammatilliseen yhteistyöhön
- tuntee työhyvinvoinnin tekijöitä
- tiedostaa pedagogisen johtamistavan merkityksen varhaiskasvatusorganisaatiossa ja tunnistaa pedagogisten kehittämisprosessien keskeisiä ilmiöitä kasvatusyhteisössä
- tutustuu horisontaalisen johtamisen ideaan ja oppii hyödyntämään horisontaalisia oppimaan oppimisen menetelmiä pedagogisessa johtamisessa.

Sisältö

- johtamisen eri tapoja
- moniammatillinen yhteistyö
- työhyvinvointiin vaikuttavia tekijöitä
- pedagoginen johtajuus ja horisontaalinen johtaminen (Pedagoginen johtaminen on kollegiaalista, horisontaalista johtamista, jossa kollegion jäsenet tutkivat samalla yhteisönsä kehitysteemoja ja seuraavia kehitysaskelaita. Horisontaalisen johtamisperiaatteen pohjalta kollegio on parhaimmillaan toisiaan arvostava vertaisryhmä, joka antaa ideoita, inspiroi ja haastaa toinen toisiaan. Sen olennaisia työvälineitä ovat keskinäinen dialogi, inspiroiminen, yhteiset oivallukset, keskinäisten

- kokemusten jakaminen ja niistä oppiminen, itsensä johtaminen, innostus ja keskinäinen rohkaisu.)
- dialogisuusharjoitukset

Toteutustapa

- aktivoivat luennot
- kirjallisuus
- dialogisuusharjoitukset
- esseen tekeminen ja sen pohjalta pidettävä kirjaesittely pienryhmätyöskentelyn alustuksena

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Parrila, S., Fonsén E. (toim.). 2014. Varhaiskasvatuksen pedagoginen johtajuus.
- Bekman, A. 2013. Sisällä muutoksessa.
- Nummelin, T. 2007. Keskusteleva esimiestyö
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Järvinen, P. 2001. Onnistu esimiehenä
- Hujala, E. & Fonsén, E. 2010. Työyhteisön pedagoginen kehittäminen työhyvinvoinnin perustana päivähoidossa –Projektin loppuraportti. Verkossa osoitteessa: http://www.tsr.fi/c/document_library/get_file?folderId=13109&name=DLFE-2611.pdf
- Jacksen, S. 2018. Johtamisen toimintatavan muutos steinerpäiväkodissa. Verkossa osoitteessa <https://www.het-imo.net/fi/project/johtamisen-toimintatavan-muutos-steinerpaivakodissa/>

Suosittelava suoritusajankohta

- 4. opintovuosi

3.2.3 Päiväkoti yhteisönä 2 op

Tavoitteet

Opiskelija

- ymmärtää kasvatuksen yhteisöllisen luonteen
- saa valmiuksia kasvatuskumppanina toimimiseen yhteistyössä huoltajien kanssa
- osaa suunnitella ja kehittää kollegiotyöskentelyä päiväkodissa
- saa valmiuksia steinerpäiväkodin johtajan tehtävään
- kehittää ammatissa tarvittavia yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja.

Sisältö

- ammatillisen keskustelun eri muodot ja ryhmätyömenetelmät varhaiskasvattajan työssä
- yhteistyö huoltajien kanssa
- kollegiotyöskentely
- työyhteisön hyvinvointi

- arvot ja eettisyys toiminnan kehittämisessä
- arviointi ja itsearviointi

Toteutustapa

- aktivoivat luennot
- kirjallisuus, oppimateriaali
- yksilö- ja ryhmätyöt
- työssäoppiminen

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Kaskela, M. & Kekkonen, M. 2006. Kasvatuskumppanuus kannattelee lasta.
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- <https://jyx.jyu.fi/bitstream/handle/123456789/23627/9789513938925.pdf>

Suosittelava suoritusajankohta

- 2., 3. ja 4. opintovuosi

3.2.4 Steinerpäiväkodin hallinto 2 op

Tavoitteet

Opiskelija

- perehtyy steinerpäiväkodin hallintoon
- saa tiedollisia ja sosiaalis-käytännöllisiä valmiuksia yksityisen päiväkodin perustamiseen.
- osaa suunnitella, arvioida ja kehittää steinerpäiväkodin toimintaa
- harjaantuu päiväkodin talouden suunnitteluun ja seurantaan.

Sisältö

- yhdistystoiminnan perusteet, päiväkodin johtosääntö, kannatusyhdistys, johtokuntatyöskentely
- johtajuus steinerpäiväkodissa
- yksityisen päiväkodin perustamiseen liittyvä ohjeistus
- talousarvion laatiminen
- päiväkotivierailut

Toteutustapa

- aktivoiva luento-opetus
- päiväkotivierailut
- yksilö- ja ryhmätyöt

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Loimu, K. 2015. Yhdistyksen ABC. Opas suomalaisen yhdistystoimintaan
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava suoritusajankohta

- 4. opintovuosi

3.3 Varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen harjoittelu/työssäoppiminen 34 op

3.3.1 Varhaiskasvatuksen harjoittelu/työssäoppiminen 1 ja 2 14 op

Tavoitteet

Opiskelija

- tutustuu opintojakson aikana päiväkodin toimintaan, varhaiskasvattajan työhön ja ammatin eri tehtäväalueisiin
- ymmärtää kasvattajan eettisen vastuun sekä vastuunsa lapsen esikuvana
- ymmärtää havainnoinnin merkityksen kasvatustyössä ja oppii havainnoimaan lasta ja lapsiryhmää sekä itseään kasvattajana
- harjaantuu pedagogisen dokumentoinnin tekemisessä
- syventää ymmärrystään alle kouluikäisen lapsen kehityksestä
- saa valmiuksia ikä- ja kehitysvaihetta tukevaan varhaiskasvatuspedagogiikkaan: toiminnan suunnitteluun, toteutukseen, dokumentointiin ja arviointiin
- tutustuu lapsen varhaiskasvatussuunnitelman laatimiseen
- harjaantuu ohjaamaan yksittäistä lasta ja pienryhmää päiväkodin eri toiminnoissa
- saa valmiuksia huoltajien kanssa tehtävään yhteistyöhön
- ymmärtää kasvuympäristön merkityksen lapsen kehitykselle ja oppimiselle.
- ymmärtää ravinnon merkityksen lapsen kasvulle ja kehitykselle

Sisältö

- ohjattu harjoittelu steinerpäiväkodissa osallistuen päiväkodin kaikkeen toimintaan (työskentely lapsiryhmässä, kollegiotyö, yhteistyö huoltajien kanssa)
- ravintojakson suunnittelu ja sen toteuttaminen
- lasten toiminnan havainnoiminen osallistuvalla havainnointimenetelmällä sekä pedagoginen dokumentointi
- havainnointiin perustuvan lapsikeskustelun (lapsikonferenssi) laatiminen ja esittely
- varhaiskasvatussuunnitelmaan tutustuminen sekä sen laadintaan perehtyminen
- päiväkodin toimintasuunnitelmaan, hallintoon ja talouteen tutustuminen

Toteutustapa

- toiminnan suunnittelu, toteutus ja arviointi
- harjoittelu

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Terveyttä ja iloa ruoasta –varhaiskasvatuksen ruokailusuositus. Valtion ravitsemusneuvottelukunta. 2018.
https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/135907/URN_ISBN_978-952-302-992-7.pdf?sequence=1
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Lautela, R. 2011. Steinerpäiväkoti ja varhaiskasvatus. Teoksessa Paalasmaa, J. (toim.) Lapsesta käsin.
- Olsson, K. 1988. Pienen lapsen ravinto
- Steiner, R. 2002. Tasapainoinen kasvu ja kasvatus

Suosittelava suoritusajankohta

- Harjoittelu 1, 2. opintovuosi
- Harjoittelu 2, 3. opintovuosi

3.3.2 Esiopetuksen harjoittelu/työssäoppiminen 2 op

Tavoitteet

Opiskelija

- syventää ymmärrystään esiopetusikäisen kehitysvaiheen erityispiirteistä
- syventää ymmärrystään esiopetussuunnitelmasta ja sen menetelmistä käytännössä
- esiopetussuunnitelman laadintaan perehtyminen
- oppii suunnittelemaan, toteuttamaan ja arvioimaan pedagogista toimintaa ryhmässä, jossa on esiopetusikäisiä lapsia
- tutustuu siirtymävaiheen käytäntöihin.

Sisältö

- ohjattu harjoittelu steinerpäiväkodissa/esiopetusryhmässä
- esiopetusikäisen lapsen havainnoiminen osallistuvalla havainnointimenetelmällä sekä pedagoginen dokumentointi
- toiminnan suunnittelu, toteutus ja arviointi harjoittelupäiväkodissa
- esiopetuksesta perusopetukseen, yhteistyö esiopetusvuoden aikana ja siirtymävaiheessa

Toteutustapa

- toiminnan suunnittelu, toteutus ja arviointi
- harjoittelu

Kirjallisuus/oppimateriaali

- opintojaksolla jaettava opintomateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava suoritusajankohta

- 4. opintovuosi

3.3.3 Syventävä harjoittelu/työssäoppiminen 16 op

Tavoitteet

Opiskelija

- osaa suunnitella, toteuttaa, arvioida ja kehittää kasvatustoimintaa lapsilähtöisesti, lasten tarpeet tiedostaen
- harjaantuu tunnistamaan lapsen yksilöllisen tuentarpeen ja löytämään tukemisen keinoja
- osaa reflektoida omaa toimintaansa ja jäsentää omaa kasvatusajatteluaan
- hahmottaa oman toimintansa merkityksen ja osaa tehdä yhteistyötä moniammatillisessa kasvatusyhteisössä
- osaa tehdä yhteistyötä huoltajien kanssa kasvatuskumppanina toimien
- osallistuu lapsen vasukeskusteluun
- tutustuu käytännössä varhaiskasvatuksen laatutyöhön
- syventää päiväkodin hallinnon ja talouden osaamistaan.

Sisältö

- päättöharjoittelu steinerpäiväkodissa
- havainnointiin perustuvan lapsikeskustelun (lapsikonferenssi) laatiminen ja esittely

Toteutustapa

- toiminnan suunnittelu, toteutus ja arviointi
- harjoittelu

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Cacciatore, R. & Korteniemi-Poikela, E. & Huovinen, M. 2008. Miten tuen lapsen ja nuoren itsetuntoa.
- opintojaksoilla jaettava opintomateriaali
- 1-3 ajankohtaista artikkelia

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Sinkkonen, J. 2008. Mitä lapsi tarvitsee hyvään kasvuun.

Suosittelava suoritusajankohta

- 4. opintovuosi

3.3.4 Opetuksen suunnittelu, toteutus ja arviointi 1 ja 2 2 op

Tavoitteet

Opiskelija

- harjaantuu suunnittelemaan, arvioimaan ja kehittämään pedagogista toimintaa lapsiryhmässä ja työyhteisössä
- tiedostaa/ omia vahvuuksiaan ja kehittämiskohtiaan varhaiskasvatuksen tavoitteiden käytännön toteuttamisessa
- oppii hyödyntämään osaamistaan ja kehittämään omaa toimintaansa varhaiskasvattajana.

Sisältö

- oman toiminnan SAK-lomake 1 ja 2
- varhaiskasvatussuunnitelman perusteet

Toteutustapa

- itsearviointi, toiminnan suunnittelu, arviointi ja kehittäminen

Kirjallisuus/oppimateriaali

- opintojaksoilla jaettava opintomateriaali
- 1-3 ajankohtaista artikkelia

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Heikka, J., Hujala, E. & Turja, L. 2009. Arvioinnista opiksi: havainnointi, arviointi ja suunnittelu varhaispedagogiikassa
- Hujala, E. & Turja, L. (toim.) 2012. Varhaiskasvatuksen käsikirja
- Karila, K. & Lipponen, L. (toim.). 2013. Varhaiskasvatuksen pedagogiikka.

Suosittelava suoritusajankohta

- 2. ja 4. opintovuosi

3.4 Oppimisen ja hyvinvoinnin tuki 3 op

Tavoitteet

Opiskelija

- omaa perustiedot oppimisen ja hyvinvoinnin tuesta
- tuntee kasvun ja oppimisen tuen keskeiset tavoitteet, eri tukimuodot sekä tuen järjestämisen eri tasoilla
- tunnistaa lapsen erityisen tuen tarpeet ja osaa ottaa ne huomioon toiminnassa
- osaa kohdata lapsen ainutkertaisena yksilönä
- osaa toimia kiusaamisen ehkäisemiseksi.

Sisältö

- lapsen yksilöllisen kehityksen tukeminen, kehityksen moninaisuus
- lapsen kehityksen ja oppimisen esteiden varhainen tunnistaminen (esimerkiksi kehitykselliset viivästymät, oppimisvaikeudet, tarkkaavaisuuden ja käyttäytymisen haasteet)
- varhaiskasvatussuunnitelman laatiminen, lapsen tarvitseman tuen tarpeen kirjaaminen
- kasvun ja oppimisen tuen perusteet ja käytännöt varhaiskasvatuksessa
- puheeksi ottamisen menetelmiä
- lastensuojelu, lainsäädäntö
- toimintaympäristön muokkaaminen tukikeinona; suunnitelmallinen toiminnan eriyttäminen, ryhmien joustava muuntelu ja oppimisympäristöjen muokkaaminen.
- pedagogiset ja rakenteelliset ratkaisut
- tuen edellyttämä yhteistyö ja palvelut, tuen seuranta ja arviointi
- monialainen yhteistyö

Toteutustapa

- luennot, kirjallisuus, oppimateriaali, yksilö- ja ryhmätyöt
- esseen kirjoittaminen ja sen pohjalta pidettävä kirjaesittely pienryhmätyöskentelyn alustuksena
- opintovierailut

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Pihlaja, P. ja Viitala, R. (toim). 2018. Varhaiserityiskasvatus.
- Huotilainen, M., Moisala, M. 2018. Keskittymiskyvyn elvytysopas
- Moberg, S., Hautamäki, J., Kivirauma, J., Lahtinen, U., Savolainen, H. & Vehmas, S. 2009. Erityispedagogiikan perusteet
- Glöckler, M. & Langhammer, S. & Wiechert, C. 2006. Education- Health for Life. Education and Medicine working together for healthy development
- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet s. 54-59
- esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Steiner, R. 2000. Parantava kasvatus

Suosittelava suoritusajankohta

- 3. ja 4. opintovuosi

3.5 Varhaispedagogiikka 5 op

3.5.1 Varhaiskasvatuksen oppimisen alueet ja monipuoliset työtavat

3.5.1.1 Leikki 2 op

Tavoitteet

Opiskelija

- tavoittaa leikin olemusta ja vahvistaa omaa sisäistä liikkuvuuttaan ja luovuuttaan
- ymmärtää leikin merkityksen lapsen kehitystä ohjaavana keskeisenä toimintana
- ymmärtää omaehtoisen leikin merkityksen mielikuvituksen, vuorovaikutustaitojen, empatiakyvyn ja ongelmanratkaisukyvyn muodostumiselle.
- oppii havainnoimaan leikkiä kehitysvaiheen heijastajana sekä lapsen yksilöllisyyden ilmentäjänä
- osaa tukea omaehtoista leikkiä ja ymmärtää aikuisen esikuvan merkityksen
- saa valmiuksia leikkiympäristön suunnitteluun ja toteuttamiseen
- osaa ohjata ja käyttää leikkiä pedagogisena menetelmänä.

Sisältö

- leikin teoriat ja lasten leikkikulttuuri.
- leikin kehitysvaiheet, eri leikit
- leikki- ja improvisaatioharjoitukset
- leikkiympäristö ja leikkivälineet
- omaehtoisen, vapaan leikin tukeminen
- leikin ohjaaminen
- osallisuuden pedagogiikka

Toteutustapa

- aktivoivat luennot, keskustelu
- esseen tekeminen ja sen pohjalta pidettävä kirjaesittely pienryhmätyöskentelyn alustuksena
- yksilö- ja ryhmätyöt

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Almon, J. The Vital Role of Play in Childhood (<http://www.waldorfresearchinstitute.org/pdf/BAPlayAlmon.pdf>)
- Jantunen, T. & Suutarla, S. & Heino, N. 2019. Leikin taikaa. Miksi leikki on niin tärkeää?
- Edited by Bruce, T., Hakkarainen, P., Bredikyte, M. 2017. The Routledge International Handbook of Early Childhood Play
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali
- videot, osallisuuden pedagogiikka. <https://www.youtube.com/watch?v=ApLI2EwEdnw>
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Hintikka, M. & Helenius, A. & Vähänen, L. 2004. Leikistä totta
- Jaffke, F. (toim.) 2012. On the Play of the Child.
- Jaffke, F. 1996. Work and Play in Early Childhood
- Jenkinson, S. 2001. The Genius of Play. Celebrating the Spirit of Childhood
- Kalliala, M. 2005. Play culture in a changing world
- Neuschütz, K. 2013. Childrens Creative Play
- Hahn, H. 1991. Leikin vakavuudesta

Suosittelava suoritusajankohta

- 2. ja 3. opintovuosi

3.5.1.2 Rytmit, vuodenvieritys ja juhlat 3 op

Tavoitteet

Opiskelija

- ymmärtää eri rytmien keskeisen merkityksen varhaiskasvatuksessa ja toiminnan suunnittelussa (esimerkiksi päivärytmi, viikkorytmi, vuodenvieritys)
- perehtyy suomalaiseen kulttuuriperintöön liittyviin vuodenvierityksiin ja niiden arvopohjaan ja eettiseen sisältöön
- tutustuu vuodenvieritykseen liittyviin satuun ja tarinoihin
- tuntee suomalaista kansanperinnettä
- havainnoi luontoa eri vuodenaikoina ja harjaantuu ilmentämään luonnon tapahtumia erilaisin taiteen keinoin
- oppii vaalimaan lapsen luontaista moniaistista ihmettelyä ja kiinnostusta sekä tukemaan lapsen luontosuhteen syntymistä.

Sisältö

- rytmit: päivä-, viikko- ja vuosirytmien varhaiskasvatuksen toimintakulttuurin perustana
- kulttuuriperintöön liittyvät juhlat ja juhlien suunnittelu ja järjestäminen varhaiskasvatuksessa
- luontopöytä ja vuodenvierityksen seuraaminen
- osallistuminen korkeakoulun juhlien järjestämiseen

Toteutustapa

- aktivoivat luennot, keskustelu
- yksilö- ja ryhmätyöt
- luonnonhavainnointi

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Udo de Haes, D. 2017. The World of Fairy Tales. A path to the essence of the young child through fairy tales
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Karlsson, L. 2014. Contrapunctus
- Ubani, M. & Kallioniemi, A. & Luodeslampi, J. (toim.) 2010. Kokonaisvaltainen kasvatusta, lapsi ja uskonto
- Jantunen, T. 2019.(toim.) Myötätunto ja viisautta Topeliuksen ajattelussa

Suosittelava suoritusajankohta

- 2., 3. ja 4. opintovuosi

4. Varhaiskasvatusta tehtäviin ja esiopetukseen ammatillisia valmiuksia antavat opinnot 60 op

4.1 Varhaisvuosien erityiskasvatusta 5 op

Tavoitteet

Opiskelija

- tuntee kasvun ja oppimisen tuen keskeiset tavoitteet, eri tukimuodot sekä tuen järjestämisen eri tasoilla
- osaa hyödyntää kehityspsykologista ja erityispedagogista tietoa toimiessaan lasten kanssa
- tunnistaa lapsen erityisen tuen tarpeen ja osaa ottaa sen huomioon toiminnassa
- tutustuu erityispedagogiikan menetelmiin
- osaa kohdata lapsen ainutkertaisena yksilönä
- osaa ohjata lapsia arvostamaan ihmisten yhdenvertaisuutta ja jokaisen omaa ainutlaatuisuutta
- tiedostaa toimintaympäristön muuttamisen merkityksen tuen muotona.
- tuntee inklusiivisen varhaiskasvatusta perusperiaatteet

Sisältö

- lapsen kehityksen moninaisuus ja lapsen yksilöllisen kehityksen tukeminen
- lapsen kehityksen ja oppimisen esteiden varhainen tunnistaminen
- kehityksen ja oppimisen erityispiirteitä
- inklusiivinen varhaiskasvatusta ja varhaisvuosien erityiskasvatusta
- kasvun ja oppimisen tuen perusteet ja käytännöt varhaiskasvatusta
- toimintaympäristön muokkaaminen, pedagogiset ja rakenteelliset ratkaisut
- tuen edellyttämä yhteistyö ja palvelut ja monialainen yhteistyö
- pedagoginen sensitiivisyys ja vuorovaikutustaidot
- tutustuminen erityistä huolenpitoa tarvitsevien lasten steinerpedagogisen erityiskoulun toimintaan. (esimerkiksi <http://www.sylvia-koti.fi>, <https://www.marjatta-koulu.fi>)
- opintovierailut

Toteutustapa

- luennot, kirjallisuus, oppimateriaali, yksilö- ja ryhmätyöt
- esseiden tekeminen ja niiden pohjalta pidettävä kirjaesittely pienryhmätyöskentelyn alustuksena
- harjoittelu/työssäoppiminen

- opintovierailu

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Waihs, T. 1993. Erityistä huolenpitoa tarvitsevat lapset
- Pihlaja, P. & Viitala, R. 2005. Erityiskasvatus varhaislapsuudessa
- Salmela-Aro, K. & Aunola, K. 2018. Motivaatio ja oppiminen
- Opintojaksolla jaettava opintomateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Steiner, R. 2000. Parantava kasvatus
- Moberg, S., Hautamäki, J., Kivirauma, J., Lahtinen, U., Savolainen, H. & Vehmas, S. 2009. Erityispedagogiikan perusteet

Suosittelava suoritusajankohta

- 4. opintovuosi

4.2 Havainnointimenetelmäopinnot 8 op

4.2.1 Fenomenologinen luonnontarkastelu 1 op

Tavoitteet

Opiskelija

- oppii havainnoivan luontosuhteen kautta tunnistamaan ja kehittämään omaa havainnointi- ja arviointikykyään
- harjoittelee havainnointia laadullisen hahmottamisen kehittäjänä.

Sisältö

- luonnonhavainnointi kuvataiteellisin menetelmin

Toteutustapa

- luonnonhavainnointi, maalaus

Suosittelava suoritusajankohta

- luonnonhavainnointi 2, 2. opintovuosi
- luonnonhavainnointi 3, 4. opintovuosi

4.2.2 Lapsihavainnointi ja pedagoginen dokumentointi 7 op

Tavoitteet

Opiskelija

- kehittää kykyä ilmiöiden täsmälliseen havaitsemiseen ja saa valmiuksia havainnoida lapsen kehitystä ja toimintaa yksilönä ja ryhmän jäsenenä

- perehtyy lapsihavainnointiin keskeisenä pedagogisena menetelmänä
- syventää kykyään lapsen havainnoimiseen ja ymmärrystään lapsesta sekä itsestään kasvattajana
- osaa hyödyntää lapsesta ja lapsiryhmästä tekemiään havaintoja toiminnan suunnittelussa, toteutuksessa ja arvioinnissa.
- tuntee salassapitosäädökset

Sisältö

- havainnointiharjoitustehtävät
- Lapsikeskustelut
- steinerpäiväkodin varhaiskasvatus- ja esiopetuksen opetussuunnitelman sekä lapsikohtaisen suunnitelman laatiminen harjoitustyönä

Toteutustapa

- aktivoiva luento-opetus
- havainnointiharjoitukset
- lapsikeskustelut

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Aaltola, E & Keto, S. 2017. Empatia: myötäelämisen tiede
- Wiechert, C. 2014. Solving the Riddle of the Child
- Vehkamäki, P., Lahtinen, M. & Tamminen-Dahlman, A. 2018. Julkisuus ja tiedonhallinta opetustoimessa
https://www.oph.fi/julkaisut/2018/julkisuus_ja_tiedonhallinta_opetustoimessa
- Uudistuva lapsen vasu, Opetushallitus.
https://www.oph.fi/download/187252_video_luento_heiskanen_oph_diat.pdf
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava suoritusajankohta

- 2. ja 4. opintovuosi

4.3 Taidekasvatuksen perusteet 9 op

Yleiset tavoitteet:

Monipuolinen taiteellinen harjoittelu tähtää pohjimmiltaan luovuuden herättämiseen ja omien kykyjen löytämiseen. Taiteellisten opintojen tavoitteena on harjaannuttaa laaduntajua ja eläytymiskykyä ja kehittää siten valmiuksia toimia kasvattajana luovasti tilanteesta käsin sekä liittyy taidekasvatus osaksi varhaiskasvatusta ja tukea lapsen kokonaisvaltaista kehitystä. Tavoitteena on lisäksi kehittää havainnointikykyä ja kykyä pitkäjänteiseen harjoitteluun sekä perehtyä taidekasvatuksen merkitykseen aistien kehittymiselle.

4.3.1 Taidehistoria 1 op

Tavoitteet

Opiskelija

- harjaantuu taiteen tarkasteluun kuvateknisin menetelmin
- saa valmiuksia ymmärtää taiteen kehityksen yhteyttä tietoisuuden kehitykseen.

Sisältö

- länsimaisen maailmankuvan kehitys taidehistorian peilaamana varhaisista kulttuureista nykyaiteeseen
- kuvalliseen ilmaisuun paneutuminen tekemisen ja kuva-analyysin kautta

Toteutustapa

- luennot
- maalaus, kuva-analyysi

Suosittelava suoritusajankohta

- 2. opintovuosi

4.3.2 Maalaus 2 op

Tavoitteet

Opiskelija harjoittaa omaa taiteellista kykyään.

Sisältö

- maalausharjoitukset, värien laadullisiin ominaisuuksiin tutustuminen ja havaintoon perustuva värityöskentely
- väri kokemuksellisenä ilmiönä
- väriphenomenologia, esimerkkinä Goethen värioppi

Suosittelava suoritusajankohta

- 2. ja 3. opintovuosi

4.3.3 Muovailu ja veisto 1 op

Tavoitteet

Opiskelija kehittää plastis-dynaamisten muotojen harjoittelun kautta sisäistä liikkuvuutta ja joustavuutta sekä tietoisuutta ja ymmärrystä luonnossa ja ympäristössä tapahtuvista muuntumisprosesseista.

Sisältö

- muovailuharjoitukset (savi)
- veisto
- dynaamisen muotokielen lainalaisuudet lähtökohtana muotojen metamorfoosille

Suosittelava suoritusajankohta

- 4. opintovuosi

4.3.4 Musiikki 2 op

Tavoitteet

Opiskelija harjoittaa laulua ja omaa äänenkäyttöään lauluäänen vapauttamiseksi.

Sisältö

- metodiset lauluharjoitukset
- Werbeck-laulu ja -äänenmuodostus
- Kuorolaulu

Suosittelava suoritusajankohta

- 2., 3. ja 4. opintovuosi

4.3.5 Eurytmia 3 op

Tavoitteet

Opiskelija

- harjaannuttaa sisäistä liikkuvuuttaan ja omaa ele- ja liikeilmaisuaan sekä oppii kuuntelemaan ryhmän yhteistä liikedynermiikkaa ja huomioimaan itsensä osana ryhmän kokonaisuutta
- tunnistaa erilaisia liikelaatuja.

Sisältö

- äänne- ja säveleurytmiaharjoitukset
- liike tilassa ja ajassa
- ryhmätyön ja vuorovaikutuksen dynamiikkaa

Suosittelava suoritusajankohta

- 2., 3. ja 4. opintovuosi

4.4 Taito- ja taideaineiden pedagogiikka varhaiskasvatuksessa 32 op

4.4.1 Kuvataiteen pedagogiikka 4 op

Tavoitteet

Opiskelija

- perehtyy kuvataidekasvatuksen merkitykseen, keskeisiin sisältöihin ja pedagogisiin menetelmiin varhaiskasvatuksessa
- tuntee lapsen kuvataiteellisen kehityksen erityispiirteet
- osaa suunnitella ja toteuttaa lapsen kokonaisvaltaista kasvua ja kehitystä tukevaa kuvataidekasvatusta
- saa valmiuksia tukea lapsen omaa ilmaisua kehitysvaihetta vastaavalla tavalla, ymmärtää että värien kanssa työskennellessä ja kuvan tekemisessä on tärkeintä luova prosessi
- osaa tukea laaja-alaista kulttuurista osaamista sekä monilukutaitoa lapsen kokemusmaailma huomioon ottaen

Sisältö

- kuvataidekasvatuksen sisällöt ja eri tekniikat
- lapsen kuvallinen ilmaisu eri ikävaiheissa
- kuvataidekasvatuksen pedagogiset menetelmät

Toteutustapa

- luennot, yksilö- ja ryhmätyöt
- maalaus- ja kuvataideharjoitukset

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Rusanen, S., Kuusela, M., Rintakorpi, K., & Torkki, K. 2014. Musta tuntuu punaiselta- kuvataiteellinen toiminta varhaisiässä.
- oheismateriaalina käytetään ajankohtaisia taidepedagogisia artikkeleita
- Rusanen, S. 2007. Taidekasvattajaksi varhaiskasvatukseen(s.62-72, 78-114)
<https://www.youtube.com/watch?v=pDLQZZIsids>

Suosittelava suoritusajankohta

- 3. opintovuosi

4.4.2 Musiikin pedagogiikka 4 op

Tavoitteet

Opiskelija

- ymmärtää musiikkikasvatuksen merkityksen lapsen kokonaiskehitykselle yleisinhimillisen kasvun ja oppimisen edistäjänä
- osaa vaalia ja tukea lapsen luontaista musikaalisuutta ja kuuntelukykyä

- ymmärtää alle kouluikäisen lapsen musiikillisen kehityksen vaiheet ja musiikkikasvatuksen erityispiirteitä varhaiskasvatuksessa
- osaa monipuolisesti soveltaa musiikkikasvatuksen eri menetelmiä ja käyttää musiikin välineistöä varhaiskasvatuksessa
- osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida musiikkikasvatusta alle kouluikäisille lapsille.

Sisältö

- pentatoniikka, pentatoniset laulut sekä huilun ja lyyran soitto
- lyyran valmistaminen ja virittäminen
- kuuntelu-, liikunta- ja rytmileikit
- työlaulut, piiri- ja laululeikit, laulu arjen käytäntöjen kantajana
- musiikki osana päiväkodin vuodenkiertoa
- improvisaatio

Toteutustapa

- aktivoivat luennot,
- soitinrakennus
- laulaminen, leikkiminen ja musisointi

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Lindeberg, A-M., & Ruokonen, I. 2017. Musiikki varhaiskasvatuksessa käsikirja
- Ruokonen, I. 2016. Esi- ja alkuopetuksen musiikin didaktiikka
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Riska, A. 1994. Minne tuuli vaeltaa. Lastenlauluja

Suosittelava suoritusajankohta

- 2., 3. ja 4. opintovuosi

4.4.3 Kielen ja vuorovaikutuksen pedagogiikka 4 op

Tavoitteet

Opiskelija

- tuntee lapsen kielen kehityksen vaiheet ja saa valmiuksia kielellisten kehityshäiriöiden tunnistamiseen
- osaa tukea lapsen puheen ja kielen kehitystä sekä vuorovaikutustaitojen kehittymistä
- ymmärtää oman puheensa merkityksen lapsen puheen ja kielellisen tietoisuuden kehittymiselle
- osaa tukea lapsen lukemisen ja kirjoittamisen valmiuksien kehittymistä
- osaa huomioida varhaiskasvatuksen muuttuvat kielelliset ympäristöt ja monikulttuurisuuden

Sisältö

- lapsen kielen ja vuorovaikutustaitojen kehitys
- pienen lapsen kielitietoisuus, monilukutaidon alkeet
- kielen kehityksen tukeminen varhaiskasvatuksessa
- monilukutaidon sisällöt
- mediakasvatuksen keskeiset käsitteet
- mediakasvatuksen portaat / Paula Bleckmann
- varhaiskasvattajan oma kielenhuolto: puheilmaisu- ja äänenhuoltoharjoitukset

Toteutustapa

- luennot, kirjallisuus
- harjoitukset

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Nurmilaakso, M. & Välimäki, A.-L. (toim.). 2011. Lapsi ja kieli. Kielellinen kehittyminen varhaiskasvatuksessa
- Pihlaja, P. ja Viitala, R. (toim). 2018. Varhaiseryityiskasvatus.
- Whitehead, M. 2010. Language and literacy in the early years 0-7
- Growing up Healthy in a World of Digital Media. A guide for parents and caregivers of children and adolescents
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Bleckmann, P. 2012. Medienmundig
- Kunnari, S. & Savinainen-Makkonen, T. (toim.) 2012. Pienten sanat. Lasten äänteellinen kehittyminen
- Siiskonen, T., Aro, T., Ahonen, T. & Ketonen, R. (toim.). 2003. Joko se puhuu? Kielenkehityksen vaikeudet varhaislapsuudessa.

Suosittelava suoritusajankohta

- 2., 3. ja 4. opintovuosi

4.4.4 Lastenkirjallisuus ja draama 4 op

Tavoitteet

Opiskelija

- perehtyy sadun, nukketeatterin sekä runojen ja lorujen merkitykseen lapsen kielen kehityksessä, varhaiskasvatuksessa ja kulttuuriperinnön siirtämisessä
- tuntee ja osaa käyttää lastenkirjallisuutta luovasti ja monipuolisesti
- osaa ohjata lasta tarinoiden, sanojen ja kuvien maailmaan
- osaa suunnitella, valmistaa ja toteuttaa draamakasvatusta erilaisin keinoin.

Sisältö

- luetaan lastenkirjallisuutta monipuolisesti
- sadut ja satukuvat
- satu kehityksen tukena
- sadunkerronta
- nukketeatteri ja draamakasvatuksen eri menetelmät varhaiskasvatuksessa
- perehdytään varhaiskasvatukseen sopivien draamatyötapojen, leikin, liikunnan, rytmien, lorujen, riimien ja eleiden soveltamiseen kielen kehityksen tukena

Toteutustapa

- luennot, kirjallisuus
- nukketeatteriesitysten valmistaminen
- harjoitukset

Kirjallisuus/oppimateriaali

- De Haes, D. 2017. The World of Fairy Tales
- Huhtala, L., Grün, K., Loivamaa, I., & Laukka, M.(toim.) 2003. Pieni suuri maailma: Suomalaisen lasten- ja nuortenkirjallisuuden historia
- Toivanen, T. 2010. Kasvuun! Draamakasvatusta 1-8-vuotiaille
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Virkkunen, K. 1991. Sadut ja satukuvat
- Jantunen, T. 2007. Satu kasvattaa

Suosittelava suoritusajankohta

- 2., 3. ja 4. opintovuosi

4.4.5 Liikunnan pedagogiikka 4 op

Tavoitteet

Opiskelija

- tuntee lapsen motorisen kehityksen vaiheet
- tutustuu liikuntakasvatuksen tavoitteisiin
- ymmärtää liikuntakasvatuksen merkityksen lapsen kokonaisvaltaisessa kasvussa ja kehityksessä sekä liikunnan merkityksen keho- ja taito-osaamisen kehittymiselle
- ymmärtää liikunnallisen itseilmaisun ja liikkeen ilon merkityksen
- osaa havainnoida lasten liikunnallisia taitoja
- osaa suunnitella, ohjata ja arvioida toimintaa, joka kehittää ja tukee lapsen liikunnallisia taitoja.

Sisältö

- lapsen motorinen kehitys
- varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen liikuntaa säätelevät asiakirjat ja niiden sisällöt

- lapsen kokonaisvaltaisen kasvun, kehityksen ja oppimisen sekä hyvinvoinnin tukeminen ja myönteisen kehosuhteen tukeminen liikunnan, fyysisen toiminnan ja leikin avulla
- lapsen omaehtoisen liikunnan tukeminen ja liikunnallisen ympäristön luominen
- lasten vapaan ja ohjatun liikunnan suunnittelu, toteuttaminen ja arviointi
- yhteistyö eri tahojen kanssa
- lapsen hyvinvointia ja terveyttä edistävä terveystieteiden päiväkodissa

Toteutustapa

- luennot, kirjallisuus
- harjoitukset

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Iloa, leikkiä ja yhdessä tekemistä. Varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suositukset. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu 2016:21:
[HYP://opetusministerio.mailpv.net/archive/file/bc81848357d67abb8f462c6769b3f72c/okm21.pdf](https://opetusministerio.mailpv.net/archive/file/bc81848357d67abb8f462c6769b3f72c/okm21.pdf)
- Tieteelliset perusteet varhaisvuosien fyysisen aktiivisuuden suosituksille. Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisu 2016:22:
<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/75406/OKM22.pdf>
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava suorittamisajankohta

- 2. ja 3. opintovuosi

4.4.6 Matematiikan pedagogiikka ja tutkiva oppiminen 4 op

Tavoitteet

Opiskelija

- tuntee varhaisiän matemaattisen ajattelun kehitysvaiheet
- osaa tukea ja vahvistaa myönteistä suhtautumista matematiikkaan
- osaa ohjata lapsen matemaattisten valmiuksien kehittymistä kehitysvaihetta vastaavalla tavalla ja ennaltaehkäistä oppimisvaikeuksia
- osaa ohjata kokemuksellista, tekemällä oppimista
- osaa tukea lapsen omaa pohtimista ja oivaltamista, omaehtoista kokeilua, tutkimista ja ongelmanratkaisua konkreettisissa käytännön toiminnoissa, leikissä, liikunnassa ja taiteellisissa toiminnoissa
- osaa edistää lapsen tieto- ja viestintäteknologisia valmiuksia ikäkausipedagogiikan mukaisesti.

Sisältö

- matemaattisten valmiuksien ohjaaminen varhaiskasvatuksessa; ajattelun taitojen kehittäminen, lukukäsitteen kehittäminen
- matematiikan kumulatiivisuus, matemaattinen ikä
- luokittelua, vertailua, järjestykseen asettamista, suhderekäsitteitä, lukukäsitettä, mittaamista, geometriaa

- matematiikka varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa
- matematiikan oppimisvaikeudet
- matematiikan eheyttäminen muiden sisältöjen kanssa

Toteutustapa

- aktivoivat luennot

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Kajetski, T. & Salminen, M. 2018. Uusi matikasta moneksi. Toiminnallista matematiikkaa varhaiskasvatuksesta esiopetukseen
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali
- 1-3 aiheeseen liittyvää ajankohtaista artikkelia

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Growing up Healthy in a World of Digital Media. A guide for parents and caregivers of children and adolescents

Suosittelava suoritusajankohta

- 3. opintovuosi

4.4.7 Ympäristö- ja luontokasvatuksen pedagogiikka 4 op

Tavoitteet

Opiskelija

- tulee tietoiseksi kestävän kehityksen periaatteista ja kykenee toimimaan sen arvojen mukaisesti
- harjaantuu vastuulliseen ympäristön hoitoon
- ymmärtää luonto- ja ympäristökasvatuksen merkityksen lapsen kehitykselle
- osaa elävöittää ja vahvistaa lapsen luontosuhdetta ja tukea ympäristösuhteen kehittymistä
- osaa suunnitella, toteuttaa ja arvioida luonto- ja ympäristökasvatusta.

Sisältö

- ympäristökasvatuksen kulttuuriset, sosiaaliset, ekologiset ja eettiset ulottuvuudet
- varhaislapsuuden ympäristö- ja luontokasvatuksen sekä kestävän kehityksen pedagogisia lähtökohtia
- kansalaistoiminta ja yksilön aloitteellisuus, ihmisoikeudet
- lapsen ympäristöherkkyys ja aistien vaaliminen
- ympäristö- ja luontokasvatuksen suunnittelua, toteutusta ja arviointia päiväkodissa
- ympäristökasvatus osana varhaiskasvatusta: päiväkodin puutarha, kompostin hoito, luonnonmukainen viljely ja kestävä kehitys
- osallistuminen korkeakoulun ympäristön, tilojen ja puutarhan hoitoon sekä ylläpitoon
- retket

Toteutustapa

- aktivoivat luennot, kirjallisuus
- puutarhatyöt

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Parikka-Nihti, M. & Suomela, L.2014. Iloa ja ihmettelyä. Ympäristökasvatus varhaislapsuudessa
- Heckmann, H. 2003. A Garden for Kids
- kurssin oppimateriaaleina käytetään alan ajankohtaista pedagogista kirjallisuutta, verkkomateriaaleja sekä tutkimusartikkeleita

Suosittelava/valinnainen kirjallisuus

- Granstedt, A. 1999. Ekologinen maatalous ja kierrätys.

Suosittelava suoritusajankohta

- 3. ja 4. opintovuosi

4.4.8 Käsityön ja työkasvatuksen pedagogiikka 4 op

Tavoitteet

Opiskelija

- kehittää kädentaitojaan
- ymmärtää käsillä tekemisen merkityksen varhaiskasvatuksessa
- perehtyy käsityö- ja työkasvatuksen menetelmiin
- osaa tukea lapsen kädentaitojen kehittymistä
- oppii valmistamaan leikkivälineitä luonnonmateriaaleista.

Sisältö

- varhaiskasvatukseen soveltuvia keskeisiä käsityön sisältöjä, menetelmiä ja välineitä
- leikkivälineiden valmistaminen
- luonnonmateriaalit lapsen aistien kehityksen tukena
- työkasvatuksen menetelmät
- käsityön integrointia varhaiskasvatuksen eri aihekokonaisuuksiin ja teema-alueisiin
- käytännön- ja kädentöiden yhteys oppimisprosesseihin varhaiskehityksessä

Toteutustapa

- aktivoivat luennot
- käsitöiden tekeminen
- työssäoppiminen

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet. 2016. Opetushallitus. Soveltuvin osin
- Esiopetuksen opetussuunnitelman perusteet. 2016. Opetushallitus. Soveltuvin osin
- Karppinen, S. 2009. Kädentaidot ja käsityökasvatus. Teoksessa Ruokonen, I., Rusanen, S., & Välimäki, A-L.(toim.) Taidekasvatus varhaiskasvatuksessa: iloa, ihmettelyä ja tekemistä (s. 56-65)
- Härkönen, U. 1988. Pienten lasten työkasvatus.
- Van Duin, V. 2010. Kodin hoitamisesta. Elämänvoimien ylläpitäminen ja vahvistaminen arkielämässä
- muu kurssin aikana ilmoitettava kirjallisuus ja opintomateriaali

Suosittelava suoritusajankohta

- 2., 3. ja 4. opintovuosi

4.5 Kulttuurinen moninaisuus ja kielitietoisuus 3 op

Tavoitteet

Opiskelija

- oppii kohtaamaan toiseuteen ja monikulttuurisuuteen liittyviä ilmiöitä ja osaa tehdä yhteistyötä erilaisten perheiden kanssa
- ymmärtää lasten ja nuorten sekä heidän perheidensä kulttuurisen moninaisuuden
- ymmärtää minkälaisia tiedollisia, taidollisia ja asenteellisia valmiuksia kasvattaja tarvitsee monikulttuurisessa kontekstissa
- saa valmiuksia juhlien järjestämiseen ottaen huomioon perheiden kulttuurisen moninaisuuden.

Sisältö

- luennot
- opintovierailut

Toteutustapa

- aktivoivat luennot
- kirjallisuus
- opintovierailu
- Kulttuuriseen moninaisuuteen liittyvä projekti

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Paavola, H. & Talib, M-T. 2010. Kulttuurinen moninaisuus päiväkodissa ja koulussa.
- Derwin, F. & Keihäs, L. 2013. Johdanto uuteen kulttuurienväliseen viestintään ja kasvatukseen.
- Halme, K. & Vataja, A. 2011. Monikulttuurinen varhaiskasvatus ja esiopetus
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali

Suosittelava suoritusajankohta

- 3. ja 4. opintovuosi

4.6 Eettinen kasvatusta ja katsomuskasvatusta 3 op

Tavoitteet

Opiskelija

- hahmottaa eettisen kasvatuksen ja katsomuskasvatuksen yhtenä varhaiskasvatuksen sisältöalueena
- on sisäistänyt eettisen ja katsomuskasvatuksen merkityksen ja lähtökohdat varhaiskasvatuksessa
- ymmärtää kasvatuskulttuurin muuttumisen vaikutuksia eettiseen kasvatukseen
- ymmärtää esikuvana olemisen merkityksen eettisessä kasvatuksessa
- saa valmiuksia suunnitella ja toteuttaa eettistä kasvatusta ja katsomuskasvatusta erilaisissa oppimisympäristöissä.

Sisältö

- eettisen kasvatuksen tavoitteita, sisältöjä ja menetelmiä varhaiskasvatuksessa
- kestävä kehitys varhaiskasvatuksessa
- kasvatuskulttuurin muuttumisen vaikutuksia eettiseen kasvatukseen
- yhteiskunnan moniuskontoisuuden ja uskonnottomuuden vaikutuksia katsomuskasvatuksen toteuttamiseen

Toteutustapa

- aktivoivat luennot ja kirjallisuus
- yksilö- ja ryhmätyöt
- työssäoppiminen

Kirjallisuus/oppimateriaali

- Puolimatka, T. 1999. Kasvatuksen mahdollisuudet ja rajat. Minuuden rakentamisen filosofia
- Ubani, M., Poulter, S., & Kallioniemi, A. 2015. Uskonto lapsuuden kulttuureissa (s. 1-55, 81-207, 229-265, 330-371)
- Salonen, A. Eri artikkelit
- opintojaksolla jaettava opintomateriaali

Suosittelava suoritusajankohta

- 4. opintovuosi